

Droppsköldpadda - Skötsel och fakta

Droppsköldpaddan (*Clemmys guttata*) tillhör den stora sköldpaddsfamiljen Emydidae ("kärrsköldpaddor"). *Clemmys* utgjordes tidigare av flera arter, men släktet har delats upp och idag är *Clemmys guttata* den enda arten som finns kvar i släktet. Droppsköldpaddor är små, akvatiska sköldpaddor som uppnår en vuxen storlek på ca 10-12 cm. Artens naturliga utbredningsområde sträcker sig längs USA:s östkust, från Maine i norr, till norra Florida i söder. Det finns även populationer i delstaterna runt de stora sjöarna, från nordöstra Illinois i väster till Michigan och Ontario (södra Kanada) i norr, samt västra New York i öster. Det är en köldtålig art, som i naturen kan vara aktiva ner till temperaturer runt 10°C.

Hanar utmärker sig som regel från honor genom en mycket kraftigare svans med kloaken placerad längre ut mot svansspetsen, samt genom en tydligt konkav buxsköld (plastron).

När man börjar fundera på att skaffa sig en sköldpadda bör man ta deras potentiellt långa livslängd med i beräkningen. Räkna med att alla sköldpaddor potentiellt kan bli åtminstone 40 år gamla, med rätt skötsel.

Clemmys guttata står med på bilaga B av EU:s CITES-förordning. Det krävs alltså ett utförligt härstamningsintyg för att få lov att utföra kommersiella aktiviteter som att köpa eller sälja arten.

Utseende

Droppsköldpaddan har en karakteristisk teckning som gett den dess engelska namn "spotted turtle". Grundfärgen är svart, med gula prickar över ryggskölden (carapax) och ovansidan av mjukdelarna. Nykläckta ungar har som regel endast en prick på varje plåt på ryggskölden. Allt eftersom sköldpaddan växer ökar sedan antalet prickar.

Buuskölden, samt undersidan av hals och ben har som regel orange inslag i olika grad.

Livsmiljö

Droppsköldpaddor föredrar grunt vatten med mjuk botten och riklig vegetation, såsom kärr, våtmarker, långsamt rinnande åar, grunda sjöar etc. De kan även vandra längre sträckor på land mellan olika vattendrag. När de solar gör de helst detta nära vattnet, så att de snabbt kan kasta sig ner i säkerhet om de blir skrämde.

När man pratar om "grunt vatten" är det viktigt att komma ihåg att vi generellt fortfarande pratar om vattendjup på åtminstone 0,5 m, eller mer. Droppsköldpaddor är akvatiska sköldpaddor, som naturligtvis kan simma, och man behöver inte vara orolig för att de ska drunkna, så länge man inreder sitt akvarium ordentligt.

Över det mesta av artens utbredningsområde behöver droppsköldpaddor gå i dvala under vintern, när temperaturerna inte längre tillåter normal aktivitet. Under dvalan ligger sköldpaddorna som regel nergrävda i dyn under vattnet. Om temperaturerna blir för höga under sommaren kan sköldpaddorna också välja att gräva ner sig, både på land, eller i andra djurs hålor vid vattnet.

Akvarium

Enligt *Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby* (SJVFS 2019:15, saknr. L80) krävs ett akvarium med en bottenyta

på minst 0,35 m², och med ett vattendjup på minst 20 cm för vattensköldpaddor med en rak skallängd på 11-15 cm. Vi rekommenderar dock ett klart större akvarium (bottenyta åtminstone ca. 0,65m²), till 1-2 fullvuxna individer.

Akvariet/akvaterrariet bör tillåta ett vattendjup på 15-30 cm, beroende på storlek på sköldpaddorna. Botten bör täckt av 2-5 cm finkorning akvariesand, och akvariet bör ha rikligt med växter, rötter och annan inredning. Det är viktigt att sköldpaddorna har flera ställen där de lätt kan ligga vid ytan och vila, på växter, rötter eller liknande.

Till små ungar kan landdelen utgöras enbart av t.ex. rötter som sticker upp ur vattnet. Till äldre, eller vuxna individer bör detta även kompletteras med en riktig landdel med bottensubstrat (vi rekommenderar sand blandat med lite jord), någon form av gömställe (barkbit, mossa eller liknande) och levande växter. Landdelen kan utgöras av en glasskiva som limmas och tätas med akvaresilikon, eller en fristående konstruktion vid sidan av akvariet. Oavsett ska sköldpaddorna ha lätt att ta sig upp på landdelen. Det är viktigt att sköldpaddorna solar regelbundet, och det är alltid bäst att erbjuda olika ställen för dem att gå upp på "land". Som regel föredrar de att ligga och sola så nära vattnet som möjligt, så minst en av landdelarna bör, precis som beskrivet här ovanför utgöras av en rot eller liknande som sticker upp strax ovanför vattenytan. Om din sköldpadda inte verkar vilja sola bör du fundera över vad du kan göra för att öka motivationen för solning. Vanliga orsaker till att droppsköldpaddor väljer att inte gå upp och sola sig är att landdelen inte har rätt temperatur, att solplatsen är för långt från vattnet eller för svåråtkomlig, eller att vattentemperaturen är för hög.

Akvariet behöver även en väl tilltagen filtrering. Till mindre akvarium kan det räcka med ett innerfilter, men till större akvarium med vuxna individer bör man använda sig av kraftigare ytterfilter. Som i alla akvarium är det viktigt att sträva efter en bra balans i akvariet, genom biologisk filtrering, levande växter och regelbunden rengöring. Man behöver som regel byta ca 30% av vattnet minst en gång/vecka.

Hanar kan vara mycket aggressiva mot varandra och bör som utgångspunkt aldrig hållas tillsammans. En grupp med honor fungerar som regel bra att hålla tillsammans, förutsatt att djuren lever i ett väl tilltaget terrarium med gott om gömställen och siktbarriärer. Väljer man att försöka hålla en hane tillsammans med flera honor måste man vara mycket uppmärksam på hanens beteende och hur han interagerar med honorna. Hanarna kan vara mycket intensiva i sina parningsförsök, och stressa honorna, och i värsta fall skada dem. Om en av sköldpaddorna i en grupp plötsligt börjar spendera all sin tid på land är det ofta ett tecken på att något stressar den i vattnet.

Ifall du håller reptiler i grupp så kan det vara svårare att upptäcka och utreda hälsoproblem hos specifika individer. Om du till exempel upptäcker avföring som ser konstig ut kan det vara näst intill omöjligt att veta exakt vilken sköldpadda som har besvär och du kommer att behöva observera noga dem vid utfodring så att du ser att alla äter etc.

När du köper ditt akvarium och alla tillbehör får du räkna med en totalkostnad på minst 5-6000:- plus sköldpadda. Tänk på att förbereda akvariet i god tid innan du får hem djuret.

Har man möjlighet att låta sköldpaddorna gå i en rovdjurs- och rymningssäkrad utomhusdamm, allra helst i anslutning till ett växthus, under sommarhalvåret är detta alltid att rekommendera. Fråga gärna oss på Cyberzoo om ni vill veta mer om utomhushägn till sköldpaddor!

Inköpslista för droppsköldpadda

- Ett väl tilltaget terrarium
- Dimbar armatur för värmelampa eller armatur + en termostat
- Värmelampa (förslagsvis halogen)
- Grenuttag och timer
- UVB-belysning (förslagsvis HID-lampa över solplats evt. i kombination med Arcadia Pro T5-lysrör)
- Allmänbelysning (förslagsvis Arcadia jungle dawn LED, eller T5 dagsljuslysrör)
- Finkorning akvariesand, samt eventuellt bottenmaterial till landdel
- Rötter, stenar, korkbark mm. för inredning och gömställen
- Vattenväxter samt eventuellt även växter till landdel
- Väl tilltaget ytterfilter
- IR-termometer
- Köksvåg
- Foder
- Mineral- och vitamintillskott (t.ex. Arcadia Earth Pro A, och Arcadia RevitaliseD3)
- Sepiaskal
- Vi rekommenderar även starkt att alla reptilägare införskaffar en UV-indexmätare samt en handhållen hygrometer, för att kunna säkerställa korrekta värden i terrariet.

UVB, värme och belysning

Droppsköldpaddan placeras i Fergusonzon 3 vilket betyder att man bör sikta på UV-index mellan 2 och 4 på solplatsen. Det är ingen fara att ha

något högre UVI-värden (<5) mitt på solplatsen, förutsatt att sköldpaddorna lätt kan dra sig undan till mer skuggiga områden. Vill man skapa en större UV-gradient går det utmärkt att kombinera sin primära UV-källa (t.ex. en 50 w HID-flood) över solplatsen, med ett svagare UV-lysrör över vattendelen.

I många fall behöver man komplettera HID-lampan över solplatsen med en ren värmelampa, för att uppnå önskad temperatur. En halogenlampa är en bra värmekälla som har den mest solliknande fördelningen av IR-strålning. Ifall man kan är det alltid bäst att köpa en lampa vars effekt värmer solplatsen till den önskade temperaturen, om inte så köper man en med lite för stor effekt som man sedan dimmar med en dimmer, eller ännu hellre en termostat. Termostaten ska vara av typen "dimming thermostat". Observera att det inte går att dimma HID-lampor. Har man flera sköldpaddor i samma terrarium bör man anpassa storleken på solplatsen så att alla djur får plats att sola samtidigt. Det innebär ofta att man behöver flera värmelampor placerade bredvid varandra. Solplatsen bör vara placerad så att sköldpaddorna snabbt och lätt kan hoppa ner i vattnet om de blir skrämde. Temperaturen på den varmaste solplatsen bör ligga på ca 35-37 °C och vattentemperaturen bör ligga mellan 18-25°C beroende på årstid. På natten kan temperaturerna få sjunka till rumstemperatur. Det är sällan nödvändigt med doppvärmare, men mät vattentemperaturen regelbundet, och var beredd att komplettera med en doppvärmare vid behov.

Till allmänbelysning passar Arcadia jungle dawn (LED), eller ett par vanliga T5-lysrör med "dagsljus" (6500 K) bäst. Dessa ljuskällor har ett ljusspektrum som även reptiler troligen uppfattar som mest naturtroget, och det allra bästa är troligen att kombinera båda ovanstående, för att täcka in så många våglängder som möjligt. Allmänbelysningen bör täcka hela terrariet, och du kommer att behöva minst två armaturer (och gärna fler till större terrarium) för allmänbelysning. Antalet belysningstimmar bör ligga på 12-14 under vår/sommar/höst. Du kan läs mera om vinter och dvala längre ner i skötselrådet.

Luftfuktighet

Då droppsköldpaddor spenderar det mesta av sin tid i vattnet är luftfuktighet inget man behöver fästa någon större vikt vid. Om man inreder en riktig landdel med bottenmaterial är det dock viktigt att se till att hålla bottenmaterialet lätt fuktigt, samt att erbjuda fuktigare gömställen på landdelen såsom barkbitar, mossor, löv etc.

Avel

I fångenskap kan droppsköldpaddor para sig året runt, men hanarna brukar vara som mest intensiva med sina parningsförsök precis efter dvalan. Honorna kan lägga 1-3 kullar med ägg varje år, och varje kull består som regel av 2-4 ägg.

Könet hos fostren bestäms av inkubationstemperaturen. Inkubationstemperaturer runt 26-27°C resulterar primärt i hanar, medan inkubationstemperaturer runt 28-30°C primärt resulterar i honor. Om man aktivt försöker avla på reptiler är det i de flesta fall enklast att använda sig av en äggkläckare för att kläcka äggen.

Honorna kan lagra spermier i flera år, och kan alltså lägga befruktade ägg även om de inte har parat sig just det året.

De nykläckta ungarna har mjukt skal och är ca 1,5-2 cm när de kläcks.

Vinterdvala

Eftersom reptiler är växelvarma djur är de beroende av yttre värme för att uppnå fysiologiskt hållbara kroppstemperaturer. Arter som lever i tempererade klimat behöver därför att gå i dvala under den del av året när

temperaturerna är för låga för att deras kroppar ska fungera, eller där de riskerar att frysa ihjäl. När temperaturerna faller, och ljusintensiteten blir lägre börjar arterna i naturen att dra sig mot sina övervintringsställen. Droppsköldpaddor övervintrar som regel under vatten, på botten av vattendrag som inte bottenfryser. De låga temperaturerna sänker reptilernas ämnesomsättning påtagligt, och de kan därför klara de långa perioder utan mat som vintern medför, och ta upp det lilla syre de behöver från det omgivande vattnet (genom huden, samt ytliga blodkärl i svalget) Djuren sover inte hela vintern så som vi gör på nätterna, utan kan röra sig runt lite även under dvalan. Hur lång vinterdvalan är varierar stort mellan olika arter. Droppsköldpaddor kan i naturen, i extremfall behöva ligga i dvala i uppemot 6 månader, men en generell rekommendation för dvalning av reptiler i fångenskap är att man begränsar dvalningsperioden till minst 1 och max 3 månader.

Innan dvalan är det viktigt att se till så att alla individer är vid god vigör och i gott hull. Många undviker att dvala unga individer, i synnerhet den första vintern. Dvalan kan ske i akvaterrariet (men det kräver att du kan få ner temperaturen i det rum som akvaterrariet står tillräckligt lågt) eller så kan man föra över djuret till en annan behållare med upp 10-15 cm vatten med löv eller vitmossa i.

2-3 veckor innan dvalan börjar slutar man att utfodra djuren. Därefter så minskar man antalet soltimmar i terrariet exempelvis från 12 till 10 timmar och fortsätter en gradvis minskning under perioden tills det är mörkt i terrariet hela tiden, eller endast svagare belysning under några timmar mitt på dagen. Temperaturen kommer självklart också att minska och den 4:e veckan bör man försöka se till att akvaterrariet håller ca 15 °C.

Sedan sänker man temperaturen ytterligare ner till den önskade temperaturen (varierar beroende på art, för droppsköldpaddor bör dvalningstemperaturen ligga runt 3-5°C). Denna temperatur hålls sedan jämn under hela dvalan. När djuren ska väckas igen bör detta ske snabbare än nersläckningen inför dvalan. Höj temperaturen till ca 15°C under 1-2 dygn, och återgå sedan direkt till artens föredragna temperaturgradient, inklusive värmeplats. Den första utfodringen efter vinterdvalan bör vara återhållsam men så fort djuren äter normalt återgår man till normalt utfodringsschema.

Vi rekommenderar att du kontinuerligt väger dina djur under hela året, och se till att du även väger dem precis innan-, samt precis efter dvalan.

Föda

I naturen äter droppsköldpaddor framförallt ryggradslösa djur som de hittar i vattnet såsom maskar, snäckor/sniglar, insekter och insektslarver, kräftdjur,

amfibielarver etc. De får även i sig en del vattenväxter och alger, men det mesta av detta är troligen sådant som av misstag slinker ner när de fångar småkryp under vattnet.

I fångenskap bör man sträva efter att erbjuda en så varierad diet som möjligt, genom att kombinera olika ryggradslösa djur såsom daggmask, snäckor/sniglar, vatteninsekter, mygglarver, små syrsor, gråsuggor etc, med sköldpaddspellets för vattensköldpaddor. Mjölmask kan ges då och då som extra "godis", men bör inte vara någon större del av kosten.

Ungar upp till 1-2 år utfodras med fördel dagligen, och sedan kan man gå över till att utfodra sköldpaddorna 3 gång/vecka. Mata sparsamt, det är vanligt med överutfodring vilket inte är hälsosamt för sköldpaddorna.

Pudra foderinsekter med ett kalkpreparat vid varje matning, samt med ett multivitaminpreparat var 10-14:de dag. Sepiaskal är ett bra kalktillskott till de flesta sköldpaddor, bryt av bitar av sepiaskal och lägg ner i akvariet. Byt ut dem med jämna mellanrum, eller tillför nya om de gamla ätits upp.

Vidare läsning/information

<https://www.gardenstatetortoise.com/>

Carl H. Ernst and Jeffrey E. Lovich; *Turtles of the United States and Canada* (2009) 2:a utgåvan

Andreas S. Henning; "*Ecology, husbandry & breeding: Spotted & Wood Turtles (Clemmys guttata & Glyptemys insculpta)*" (2016)

Håll även utkik efter ytterligare information på vår hemsida, samt i våra kanaler på sociala medier.

